

Βρυξέλλες, 2 Ιουλίου 2019
(OR. en)

10173/19

ECOFIN 628
UEM 231
SOC 480
EMPL 369
COMPET 509
ENV 600
EDUC 315
RECH 348
ENER 352
JAI 710
FSTR 131
REGIO 167

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

Αριθ. εγγρ. Επιτρ.: 9945/19 - COM(2019) 520 final

Θέμα: Σύσταση για ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Αυστρίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Αυστρίας του 2019

Διαβιβάζεται συνημμένα στις αντιπροσωπίες το ανωτέρω σχέδιο σύστασης του Συμβουλίου, όπως διαμορφώθηκε έπειτα από την εξέταση και την επ' αυτού συμφωνία σε διάφορες επιτροπές του Συμβουλίου, με βάση την πρόταση της Επιτροπής COM(2019) 520 final.

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων της Αυστρίας του 2019 και τη διατύπωση γνώμης του Συμβουλίου σχετικά με το πρόγραμμα σταθερότητας της Αυστρίας του 2019

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 121 παράγραφος 2 και το άρθρο 148 παράγραφος 4,

Έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 1997, για την ενίσχυση της εποπτείας της δημοσιονομικής κατάστασης και την εποπτεία και το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών¹, και ιδίως το άρθρο 5 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη τη σύσταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τα ψηφίσματα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου,

Έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Απασχόλησης,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Οικονομικής και Δημοσιονομικής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Κοινωνικής Προστασίας,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής,

¹ ΕΕ L 209 της 2.8.1997, σ. 1.

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Στις 21 Νοεμβρίου 2018 η Επιτροπή ενέκρινε την ετήσια επισκόπηση της ανάπτυξης, η οποία σηματοδότησε την έναρξη του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 για το συντονισμό των οικονομικών πολιτικών. Έλαβε δεόντως υπόψη της τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων, όπως διακηρύχθηκε από το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, το Συμβούλιο και την Επιτροπή στις 17 Νοεμβρίου 2017. Οι προτεραιότητες της ετήσιας επισκόπησης της ανάπτυξης εγκρίθηκαν από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 21 Νοεμβρίου 2018, βάσει του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου², η Επιτροπή ενέκρινε επίσης την έκθεση του μηχανισμού επαγρύπνησης, στην οποία η Αυστρία δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των κρατών μελών για τα οποία επρόκειτο να πραγματοποιηθεί εμπεριστατωμένη επισκόπηση. Την ίδια ημερομηνία, η Επιτροπή εξέδωσε επίσης σύσταση για σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ. Η σύσταση αυτή εγκρίθηκε από το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο στις 21 Μαρτίου 2019. Στις 9 Απριλίου 2019 το Συμβούλιο εξέδωσε τη Σύσταση για την οικονομική πολιτική της ζώνης του ευρώ³ («Σύσταση για τη ζώνη του ευρώ του 2019»), η οποία περιλαμβάνει πέντε συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ («συστάσεις για τη ζώνη του ευρώ»).
- (2) Ως κράτος μέλος με νόμισμα το ευρώ και λαμβανομένης υπόψη της στενής διασύνδεσης των οικονομιών της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης, η Αυστρία θα πρέπει να διασφαλίσει την πλήρη και έγκαιρη εφαρμογή της σύστασης για τη ζώνη του ευρώ, όπως αποτυπώνεται στις συστάσεις 1 έως 3 κατωτέρω. Ειδικότερα, η εστίαση της σχετικής με τις επενδύσεις οικονομικής πολιτικής στους τομείς που προσδιορίζονται θα συμβάλει στην υλοποίηση της δεύτερης σύστασης για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη στήριξη των επενδύσεων, ενώ με τη σύσταση για τη μετατόπιση των φόρων από την εργασία υλοποιείται η τρίτη σύσταση για τη ζώνη του ευρώ όσον αφορά τη λειτουργία της αγοράς εργασίας.
- (3) Η έκθεση ανά χώρα του 2019 για την Αυστρία δημοσιεύθηκε στις 27 Φεβρουαρίου 2019. Στην έκθεση αξιολογήθηκαν η πρόοδος της Αυστρίας όσον αφορά την εφαρμογή των συστάσεων ανά χώρα που εκδόθηκαν από το Συμβούλιο στις 13 Ιουλίου 2018⁴, η συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν εκδοθεί κατά τα προηγούμενα έτη και η πρόοδος της Αυστρίας ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων της στρατηγικής «Ευρώπη 2020».

² Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1176/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Νοεμβρίου 2011, σχετικά με την πρόληψη και τη διόρθωση των υπερβολικών μακροοικονομικών ανισορροπιών (ΕΕ L 306 της 23.11.2011, σ. 25).

³ ΕΕ C 136 της 12.4.2019, σ. 1.

⁴ ΕΕ C 320 της 10.9.2018, σ. 84.

- (4) Στις 24 Απριλίου 2019 η Αυστρία υπέβαλε το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019 και το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019. Προκειμένου να ληφθεί υπόψη η διασύνδεσή τους, τα δύο προγράμματα αξιολογήθηκαν ταυτοχρόνως.
- (5) Οι σχετικές συστάσεις ανά χώρα λήφθηκαν υπόψη κατά τον προγραμματισμό των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων («ΕΔΕΤ») για την περίοδο 2014-2020. Όπως προβλέπεται στο άρθρο 23 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου⁵, όταν είναι αναγκαίο για τη στήριξη της εφαρμογής σχετικών συστάσεων του Συμβουλίου, η Επιτροπή μπορεί να ζητήσει από κράτος μέλος να επανεξετάσει και να προτείνει τροποποιήσεις του οικείου συμφώνου εταιρικής σχέσης και των σχετικών προγραμμάτων. Η Επιτροπή έχει παράσχει περαιτέρω λεπτομέρειες για τον τρόπο με τον οποίο θα κάνει χρήση αυτής της διάταξης στις κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με την εφαρμογή των μέτρων που συνδέουν την αποτελεσματικότητα των ΕΔΕΤ με τη χρηστή οικονομική διακυβέρνηση.

⁵ Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, περί καθορισμού κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και περί καθορισμού γενικών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1083/2006 του Συμβουλίου (ΕΕ L 347 της 20.12.2013, σ. 320).

- (6) Η Αυστρία επί του παρόντος υπάγεται στο προληπτικό σκέλος του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης και υπόκειται στον κανόνα για το χρέος. Στο πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 η κυβέρνηση αναμένει ότι το ονομαστικό ισοζύγιο θα βελτιωθεί από πλεόνασμα 0,1 % του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ) το 2018 σε 0,3 % του ΑΕΠ το 2019 και ότι θα μειωθεί σταδιακά σε ισοσκελισμένη δημοσιονομική θέση το 2023. Βάσει του εκ νέου υπολογισθέντος διαρθρωτικού ισοζυγίου⁶, ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός στόχος –που συνίσταται σε διαρθρωτικό έλλειμμα 0,5 % του ΑΕΠ– εξακολουθεί να υπερκαλύπτεται καθ' όλη τη διάρκεια του προγράμματος. Σύμφωνα με το Πρόγραμμα Σταθερότητας, ο δείκτης χρέους της γενικής κυβέρνησης προς το ΑΕΠ αναμένεται να υποχωρήσει σταδιακά από 73,8 % του ΑΕΠ το 2018 σε 59,8 % του ΑΕΠ το 2023. Το μακροοικονομικό σενάριο στο οποίο στηρίζονται οι εν λόγω δημοσιονομικές προβολές είναι ευνοϊκό. Οι κίνδυνοι στους οποίους υπόκειται ο μεσοπρόθεσμος δημοσιονομικός προγραμματισμός φαίνεται να είναι μέτριοι και αφορούν κυρίως την εξαγγελθείσα εφαρμογή εξοικονόμησης δαπανών στη δημόσια διοίκηση, οι οποίες πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για τη χρηματοδότηση της προγραμματισμένης μεταρρύθμισης του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων και εταιρειών.
- (7) Στις 13 Ιουλίου 2018 το Συμβούλιο συνέστησε στην Αυστρία να επιτύχει τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο το 2019, λαμβανομένου υπόψη του περιθωρίου που συνδέεται με ασυνήθεις περιστάσεις, για τις οποίες έχει εγκριθεί προσωρινή απόκλιση. Αυτό συνάδει με το μέγιστο ονομαστικό ρυθμό αύξησης των καθαρών πρωτογενών δημόσιων δαπανών⁷ ύψους 2,9 %, ποσοστό που αντιστοιχεί σε βελτίωση του διαρθρωτικού ισοζυγίου της τάξης του 0,3 % του ΑΕΠ. Με βάση τις εαρινές προβλέψεις της Επιτροπής του 2019, το διαρθρωτικό ισοζύγιο προβλέπεται να βελτιωθεί από -0,1 % του ΑΕΠ το 2019 σε 0,0 % του ΑΕΠ το 2020, υπερβαίνοντας τον μεσοπρόθεσμο δημοσιονομικό στόχο. Η Αυστρία προβλέπεται ότι θα συμμορφωθεί με τον κανόνα για το χρέος το 2019 και το 2020. Συνολικά, το Συμβούλιο είναι της γνώμης ότι η Αυστρία προβλέπεται να συμμορφωθεί με τις διατάξεις του Συμφώνου Σταθερότητας και Ανάπτυξης το 2019 και το 2020.

⁶ Κυκλικά προσαρμοσμένο ισοζύγιο, μη συνυπολογιζομένων έκτακτων και άλλων προσωρινών μέτρων, όπως υπολογίστηκε εκ νέου από την Επιτροπή με χρήση της από κοινού συμφωνηθείσας μεθοδολογίας.

⁷ Οι καθαρές πρωτογενείς δημόσιες δαπάνες αποτελούνται από τις συνολικές δημόσιες δαπάνες εξαιρουμένων των δαπανών για τόκους, των δαπανών για προγράμματα της Ένωσης που αναπληρώνονται στο σύνολό τους από ενωσιακά κονδύλια και των αλλαγών μη διακριτικής ευχέρειας στις δαπάνες για παροχές ανεργίας. Ο εθνικά χρηματοδοτούμενος ακαθάριστος σχηματισμός παγίου κεφαλαίου εξομαλύνεται σε περίοδο τεσσάρων ετών. Συνυπολογίζονται τα μέτρα διακριτικής ευχέρειας ή οι αυξήσεις εσόδων που είναι υποχρεωτικές δια νόμου. Έκτακτα μέτρα από πλευράς τόσο εσόδων όσο και δαπανών συμψηφίζονται.

- (8) Η Αυστρία αντιμετωπίζει μέτριους κινδύνους δημοσιονομικής βιωσιμότητας μακροπρόθεσμα. Οι κίνδυνοι αυτοί οφείλονται στην προβλεπόμενη αύξηση των δημόσιων δαπανών για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη, τη μακροχρόνια περίθαλψη και τις συντάξεις. Ενώ η κάλυψη των υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης είναι γενικά υψηλή στην Αυστρία, οι δημόσιες δαπάνες για την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη προβλέπεται να αυξηθούν κατά 1,3 εκατοστιαίες μονάδες σε 8,3 % του ΑΕΠ έως το 2070, συνεπώς περισσότερο από τον μέσο όρο της ΕΕ (0,9 εκατοστιαίες μονάδες). Οι δημόσιες δαπάνες για τη μακροχρόνια περίθαλψη προβλέπεται να διπλασιαστούν, από 1,9 % του ΑΕΠ σε 3,8 % του ΑΕΠ έως το 2070. Η θέσπιση ανώτατων ορίων για τις δαπάνες με τον νόμο του 2017 για τη δημοσιονομική εξισορρόπηση και η μεταρρύθμιση της πρωτοβάθμιας ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης, με στόχο να μειωθεί η υπερβολική εξάρτηση από τον νοσοκομειακό τομέα, έχουν αρχίσει να αντιμετωπίζουν το θέμα της βιωσιμότητας. Ο πρόσφατος νόμος για την οργάνωση της κοινωνικής ασφάλισης μπορεί να συνεπάγεται εξοικονόμηση σε επίπεδο δαπανών διακυβέρνησης και διοικητικών δαπανών, αλλά θα δημιουργήσει προκαταβολικό κόστος. Οι αποτελεσματικότερες δημόσιες συμβάσεις (π.χ. μέσω της υποβολής προσφορών σε επίπεδο Ένωσης, της χρήσης κριτηρίων ανάθεσης εκτός της τιμής και της συγκέντρωσης των προμηθειών στο επίπεδο όλων των περιφερειών) και η ευρύτερη χρήση λύσεων ηλεκτρονικής υγείας θα συνέβαλαν περαιτέρω στην ποιότητα και την οικονομική αποδοτικότητα. Στον τομέα της μακροχρόνιας περίθαλψης, τα πρόσφατα μέτρα πολιτικής, όπως η απόφαση να καταργηθεί η υποχρέωση των ασθενών να χρησιμοποιούν την ιδιωτική τους περιουσία για τη χρηματοδότηση της ενδονοσοκομειακής μακροχρόνιας περίθαλψης, αναμένεται να αυξήσουν, αντί να συγκρατήσουν, τις δαπάνες.
- (9) Οι συνταξιοδοτικές δαπάνες θα κορυφωθούν το 2036, στο επίπεδο των 1,2 εκατοστιαίων μονάδων του ΑΕΠ, υπερβαίνοντας το σημείο αναφοράς του 2016. Με τις προηγούμενες μεταρρυθμίσεις επιτεύχθηκε η παροχή κινήτρων για αναβολή της συνταξιοδότησης (η πραγματική ηλικία εξόδου από την αγορά εργασίας αυξήθηκε κατά περίπου 1,5 έτη για τους άνδρες και κατά ένα έτος για τις γυναίκες κατά το διάστημα μεταξύ 2014 και 2017). Ωστόσο, η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ της νόμιμης και της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης εξακολουθεί να συνιστά πρόκληση και θα πρέπει να προωθηθεί η παράταση του επαγγελματικού βίου. Επιπλέον, η προσαρμογή της ελάχιστης ηλικίας τόσο για την πρόωρη όσο και για την εκ του νόμου προβλεπόμενη συνταξιοδότηση θα συμβάλει στην αποτελεσματικότερη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας στο πλαίσιο της γήρανσης της πληθυσμού. Η μελλοντική καθιέρωση αυτόματης σύνδεσης της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης με την αύξηση του προσδόκιμου ζωής θα μπορούσε να μειώσει τις δημόσιες συνταξιοδοτικές δαπάνες. Η μείωση αυτή εκτιμάται ότι θα ανέλθει σε 2,4 εκατοστιαίες μονάδες του ΑΕΠ την περίοδο 2016-2070, αντισταθμίζοντας έτσι την αύξηση που θα προέκυπτε σε περίπτωση μη αλλαγής της πολιτικής.

(10) Ο δημοσιονομικός φεντεραλισμός της Αυστρίας οδηγεί σε σημαντική αναντιστοιχία μεταξύ των αρμοδιοτήτων για τις δαπάνες και την είσπραξη εσόδων σε υποεθνικό επίπεδο. Οι υποεθνικοί προϋπολογισμοί, αντί να βασίζονται στη φορολογική αυτονομία, τροφοδοτούνται από ένα πολύπλοκο σύστημα επιμερισμού των φόρων και διακυβερνητικών μεταβιβάσεων. Το γεγονός αυτό αποτελεί εμπόδιο τόσο για τη δημοσιονομική διαφάνεια όσο και για την πολιτική λογοδοσία και παρέχει λίγα κίνητρα για αποδοτικές δημόσιες δαπάνες. Με τον νόμο του 2017 για τις διακυβερνητικές φορολογικές σχέσεις καθιερώθηκε σειρά αλλαγών για τον εξορθολογισμό των δημοσιονομικών σχέσεων μεταξύ των διαφόρων επιπέδων διακυβέρνησης. Οι αλλαγές περιλαμβάνουν την απλούστευση της κατανομής των επιμεριζόμενων φόρων, την απόδοση ιδίου πόρου στα ομόσπονδα κράτη και τη συμφωνία επί πρόσθετων μεταρρυθμίσεων για τον διαφανέστερο επιμερισμό των νομοθετικών και εκτελεστικών αρμοδιοτήτων μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης. Όσον αφορά το τελευταίο ζήτημα, το πακέτο για την προσαρμογή των αρμοδιοτήτων («Kompetenzbereinigungspaket») αποτελεί ένα πρώτο βήμα προς την κατεύθυνση του διαχωρισμού των αρμοδιοτήτων, δεδομένου ότι επανακατανέμει τους κοινούς τομείς πολιτικής (αποκλειστικά) στο ομοσπονδιακό επίπεδο ή στο επίπεδο των ομόσπονδων κρατών, και μειώνει τα αμοιβαία δικαιώματα σύμφωνης γνώμης. Ωστόσο, ο νόμος επηρεάζει περιορισμένο μόνον αριθμό τομέων πολιτικής.

(11) Η φορολογική δομή της Αυστρίας χαρακτηρίζεται από υψηλή επιβάρυνση της εργασίας (φόροι μισθωτών υπηρεσιών και εισφορές κοινωνικής ασφάλισης). Η επιβάρυνση αναμένεται να αυξηθεί με την πάροδο του χρόνου, εφόσον τα φορολογικά κλιμάκια δεν υπάγονται σε τιμαριθμική αναπροσαρμογή. Το ποσοστό των φόρων επί της εργασίας στα συνολικά φορολογικά έσοδα ανήλθε στο 55,3 % το 2017, ένα από τα υψηλότερα στην Ένωση (μέσος όρος: 49.7 %). Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις, όπως οι μειώσεις των εισφορών κοινωνικής ασφάλισης για τα χαμηλά εισοδήματα και τους εργοδότες, καθώς και οι φορολογικές ελαφρύνσεις για τους εργαζόμενους γονείς που παρέχονται με το νέο επίδομα «Family Bonus plus», συνέβαλαν στη μείωση της φορολογικής επιβάρυνσης της εργασίας. Εξακολουθεί να υπάρχει περιθώριο μετατόπισης του μείγματος φόρων προς πηγές που στηρίζουν μια πιο βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Ειδικότερα, οι περιοδικοί φόροι επί της ακίνητης περιουσίας αποδεικνύονται σχετικά φιλικό προς την ανάπτυξη και προοδευτικοί, δεδομένου ότι οι εργαζόμενοι με υψηλότερο εισόδημα είναι πιθανό να έχουν στην ιδιοκτησία τους περισσότερα ακίνητα. Ωστόσο, λόγω της φορολογικής βάσης που είναι σε μεγάλο βαθμό παρωχημένη, τα έσοδα από τους περιοδικούς φόρους ακίνητης περιουσίας στην Αυστρία παραμένουν χαμηλά και πολύ χαμηλότερα από τον μέσο όρο της Ένωσης. Η αναπροσαρμογή της φορολογικής βάσης θα συνέβαλε στην αύξηση των εσόδων και θα αντιμετώπιζε τα ζητήματα δίκαιης μεταχείρισης που ανακύπτουν όταν οι αξίες της γης/των ακινήτων είναι αποσυνδεδεμένες από τις τιμές της αγοράς. Οι αποτελεσματικοί, καλά σχεδιασμένοι φόροι περιουσίας θα μπορούσαν επίσης να καταστήσουν το φορολογικό σύστημα δικαιότερο, ιδίως λαμβανομένης υπόψη της εντυπωσιακής ανισότητας στην κατανομή του πλούτου στην Αυστρία και της απουσίας φόρων κληρονομιάς και δωρεών. Τέλος, οι περιβαλλοντικοί φόροι συμβάλλουν στην εσωτερική των αρνητικών εξωτερικών επιπτώσεων που έχουν η χρήση των πόρων και οι ρυπογόνες δραστηριότητες που συνδέονται με την υγεία και το κλίμα. Στο πλαίσιο αυτό, θα πρέπει να επανεξεταστεί η προτιμησιακή φορολογική μεταχείριση της οποίας τυγχάνουν επί του παρόντος οι εν λόγω δραστηριότητες.

- (12) Η κατάσταση στην αγορά εργασίας βελτιώνεται. Ωστόσο, το αναξιοποίητο δυναμικό του ανθρώπινου κεφαλαίου αποτελεί εμπόδιο για την παραγωγικότητα και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη και απαιτούνται αλλαγές, ιδιαίτερα για τις γυναίκες, τους εργαζομένους χαμηλής ειδίκευσης, τους εργαζόμενους μεγαλύτερης ηλικίας και τα άτομα που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών. Παρά το συνολικό υψηλό ποσοστό απασχόλησης των γυναικών (71,7 % στην Αυστρία έναντι 67,4 % στην Ένωση το 2018), ο αριθμός των εργαζομένων γυναικών με καθεστώς πλήρους απασχόλησης παραμένει μάλλον χαμηλός. Η μερική απασχόληση των γυναικών είναι πολύ υψηλότερη από τον μέσο όρο της Ένωσης (47,6 % στην Αυστρία έναντι 30,8 % στην Ένωση το 2018) και συνδέεται κυρίως με τις ανεπαρκείς εγκαταστάσεις παιδικής φροντίδας και το υψηλό ποσοστό γυναικών που εκτελούν καθήκοντα μη αμειβόμενης φροντίδας. Ο υφιστάμενος σχεδιασμός της παροχής υπηρεσιών παιδικής φροντίδας και της άδειας για οικογενειακούς λόγους δεν συμβάλλουν επαρκώς στην ισότητα των ευκαιριών μεταξύ ανδρών και γυναικών στην αγορά εργασίας. Οι περαιτέρω επενδύσεις σε οικονομικά προσιτές ολοήμερες υπηρεσίες παιδικής φροντίδας και σε ολοήμερα σχολεία θα συμβάλουν στην αύξηση των εργαζομένων γυναικών με καθεστώς πλήρους απασχόλησης, στην καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού των γυναικών στην αγορά εργασίας και στην αύξηση της παραγωγικότητας και της μακροπρόθεσμης ανάπτυξης χωρίς αποκλεισμούς. Η μερική απασχόληση των γυναικών εξηγεί επίσης το σημαντικό ποσοστό του μη διορθωμένου μισθολογικού χάσματος μεταξύ των φύλων, που εξακολουθεί να βρίσκεται αισθητά πάνω από τον μέσο όρο της Ένωσης (19,9 % στην Αυστρία έναντι 16,0 % στην Ένωση το 2017). Άλλοι σημαντικοί παράγοντες που συντελούν στο εν λόγω χάσμα είναι η υπερεκπροσώπηση των γυναικών σε χαμηλά αμειβόμενους τομείς, ο διαχωρισμός που σχετίζεται με την επιλογή της εκπαίδευσης, η υποεκπροσώπηση των γυναικών σε διευθυντικές και εποπτικές θέσεις, καθώς και η διακοπή της σταδιοδρομίας. Συνολικά, το σημαντικό χάσμα μεταξύ των φύλων όσον αφορά το εισόδημα από συντάξεις (40,5 % στην Αυστρία έναντι 35,2 % στην Ένωση το 2017) οφείλεται σε μεγάλο βαθμό σε αυτές τις εισοδηματικές ανισότητες που συνδέονται με το φύλο και προκύπτουν κατά τη διάρκεια του επαγγελματικού βίου. Επιπλέον, οι οριακά εργαζόμενοι, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι γυναίκες, δεν καλύπτονται από το επίδομα ανεργίας. Τα υψηλά ποσοστά ανεργίας μεταξύ των ατόμων με χαμηλή ειδίκευση καταδεικνύουν ότι το δυναμικό της αγοράς εργασίας δεν αξιοποιείται επαρκώς. Πάνω από το 44 % του συνόλου των ανέργων έχουν ολοκληρώσει μόνο τη βασική εκπαίδευση (έως την κατώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, «Pflichtschule»). Οι ενεργητικές πολιτικές για την αγορά εργασίας που ενθαρρύνουν περισσότερους ανθρώπους να εργάζονται ή να αναζητούν εργασία, συμπεριλαμβανομένων των ευκαιριών διά βίου μάθησης, παραμένουν ζωτικής σημασίας για την αξιοποίηση του εργατικού δυναμικού των εργαζομένων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των ενηλίκων με χαμηλή ειδίκευση. Η συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στη διαδικασία λήψης αποφάσεων για τις εν λόγω πολιτικές, παρά το γεγονός ότι παραδοσιακά είναι ισχυρή, τέθηκε υπό αμφισβήτηση.

(13) Η έλλειψη ειδικευμένου εργατικού δυναμικού καταδεικνύει την ανάγκη για μεγαλύτερη επένδυση στη γενική εκπαίδευση και την κατάρτιση. Τα μαθησιακά αποτελέσματα για τους μειονεκτούντες μαθητές δεν έχουν βελτιωθεί. Εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλη διαφορά επιδόσεων μεταξύ των μαθητών που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών και των υπόλοιπων μαθητών. Από τις εθνικές εξετάσεις που πραγματοποιήθηκαν το 2016 προέκυψε ότι το επίπεδο των βασικών δεξιοτήτων συνιστά πρόκληση, δεδομένου ότι περίπου το ένα τέταρτο των μαθητών της 8ης τάξης δεν πληρούν ή πληρούν μόνο εν μέρει τα εκπαιδευτικά πρότυπα στα γερμανικά. Τα αποτελέσματα για τα άτομα που προέρχονται από χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον και/ή από οικογένειες μεταναστών έχουν βελτιωθεί ελάχιστα στις εθνικές εξετάσεις. Οι πρόσφατες διεθνείς εξετάσεις επιβεβαίωσαν επίσης το διευρυνόμενο χάσμα στην ανάγνωση για τους μαθητές που προέρχονται από χαμηλότερο κοινωνικοοικονομικό περιβάλλον ή από οικογένειες μεταναστών. Στο Πρόγραμμα Διεθνούς Αξιολόγησης Μαθητών, οι μαθητές που έχουν γεννηθεί στην Αυστρία έχουν καλύτερες επιδόσεις από τους μετανάστες πρώτης γενιάς· η μεταξύ τους διαφορά ισοδυναμεί με σχεδόν τρία έτη σχολικής φοίτησης. Οι πρόσφατες μεταρρυθμίσεις στον τομέα της εκπαίδευσης υπονομεύουν εν μέρει τις προηγούμενες μεταρρυθμιστικές προσπάθειες και δεν είναι σύμφωνες με τις βέλτιστες πρακτικές της Ένωσης και του ΟΟΣΑ. Στο πλαίσιο αυτό, η επέκταση του ολοήμερου σχολείου έχει επιβραδυνθεί, ενώ εντατικοποιείται η κατηγοριοποίηση και η ομαδοποίηση των μαθητών στο γενικό σχολείο. Η Αυστρία πρέπει να επενδύσει την αντιμετώπιση των άνισων εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων λόγω κοινωνικοοικονομικού ή μεταναστευτικού περιβάλλοντος. Ενώ οι επιδόσεις της Αυστρίας είναι πάνω από τον μέσο όρο στην Ένωση όσον αφορά τις ψηφιακές δεξιότητες των πολιτών της, υστερεί σε σχέση με τις χώρες με τις καλύτερες επιδόσεις. Υπάρχει αυξανόμενη έλλειψη ειδικευμένων εργαζόμενων στον τομέα της πληροφορικής στην οικονομία, δεδομένου ότι η αυξανόμενη ζήτηση δεν καλύπτεται από επαρκή προσφορά αποφοίτων πληροφορικής.

- (14) Η Αυστρία είναι μια χώρα που επενδύει σημαντικά στην έρευνα και την ανάπτυξη, με φιλόδοξους εθνικούς στόχους. Ωστόσο, τα αποτελέσματα στον τομέα της επιστήμης και της καινοτομίας δεν βρίσκονται στο επίπεδο των αποτελεσμάτων των «πρωτοπόρων της καινοτομίας» της Ένωσης⁸. Η αύξηση των επενδύσεων στην έρευνα και ανάπτυξη δεν μεταφράζεται πλήρως σε αποτελέσματα στον τομέα της καινοτομίας και σε αύξηση της παραγωγικότητας. Ειδικότερα, η Αυστρία παρουσιάζει χαμηλές επιδόσεις όσον αφορά την απασχόληση στις ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις. Οι επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη θα ήταν πιο αποτελεσματικές, αν μεταφράζονταν πλήρως σε άριστη επιστημονική και πρωτοποριακή καινοτομία. Για να επιτευχθεί αυτό, θα πρέπει να ενισχυθούν οι δεσμοί μεταξύ επιστήμης και επιχειρήσεων και να ενθαρρυνθεί η συνεργασία στον τομέα των προτεραιοτήτων για την έξυπνη εξειδίκευση μεταξύ των διαφόρων περιφερειών και με άλλες χώρες. Επιπλέον, οι πρόσθετες επενδύσεις θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε σημαντικά κέρδη παραγωγικότητας και αποτελέσματα καινοτομίας, μεταξύ άλλων στην οικολογική καινοτομία, στην ικανότητα καινοτομίας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) και σε συμπληρωματικά άυλα περιουσιακά στοιχεία.
- (15) Μολονότι η Αυστρία σημειώνει καλύτερες επιδόσεις από τον μέσο όρο της Ένωσης όσον αφορά τη συνολική πρόοδο στην ψηφιοποίηση, δεν φθάνει στο επίπεδο των «πρωτοπόρων της καινοτομίας» της Ένωσης. Αυτό αφορά τη χρήση των ψηφιακών τεχνολογιών, αλλά και την ανάπτυξή τους. Ο τομέας της πληροφορικής και της τεχνολογίας της Αυστρίας είναι συγκριτικά μικρός και δεν σημείωσε την ίδια ανάπτυξη με τους αντίστοιχους τομείς των χωρών που είναι «ηγέτες της καινοτομίας». Επιπλέον, οι αγροτικές περιοχές δεν διαθέτουν συνδεσιμότητα υψηλής ταχύτητας, γεγονός που αυξάνει το χάσμα μεταξύ των περιφερειών όσον αφορά τις ικανότητες ψηφιοποίησης και καινοτομίας. Υπάρχουν επίσης σημαντικά κενά όσον αφορά τις ψηφιακές υποδομές στα σχολεία, για παράδειγμα για την κάλυψη των ασύρματων τοπικών δικτύων. Η Αυστρία έχει θεσπίσει ορισμένα χρηματοδοτικά προγράμματα για τη βελτίωση της συνδεσιμότητας υψηλής ταχύτητας στο διαδίκτυο σε ολόκληρη τη χώρα. Η επανεκκίνηση της συνολικής στρατηγικής της Αυστρίας για την ψηφιοποίηση προσφέρει μια ευκαιρία για την έγκριση στόχων και δεικτών, καθώς και για την παρακολούθηση της προόδου όσον αφορά τις απαραίτητες δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στην ψηφιοποίηση.

⁸ Όπως καθορίζεται στον ευρωπαϊκό πίνακα αποτελεσμάτων για την καινοτομία του 2018 – *Ηγέτης της καινοτομίας*: ΣΔ, ΔΑ, ΦΙ, ΚΧ, ΗΒ, ΛΞ *Πρωτοπόρος της καινοτομίας*: ΓΕ, ΒΕ, ΙΡ, ΑΥ, ΓΑ, ΣΝ.

- (16) Η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης και του μεριδίου ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές θα ενισχύσει το δυναμικό βιώσιμης ανάπτυξης της Αυστρίας και θα συμβάλει στην επίτευξη των κλιματικών και ενεργειακών στόχων της χώρας για το 2030. Ωστόσο, θα χρειαστούν πρόσθετες προσπάθειες για την επίτευξη αυτών των στόχων. Επιπλέον, οι δημόσιες επενδύσεις στην έρευνα και την ανάπτυξη στον τομέα του περιβάλλοντος και της ενέργειας υπολείπονται του μέσου όρου της Ένωσης. Η βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στις ΜΜΕ θα συμβάλουν στη μείωση της κατανάλωσης ενέργειας. Οι επενδύσεις στην ανακαίνιση κτιρίων, στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές και στη βιώσιμη κινητικότητα θα μπορούσαν να τονώσουν σημαντικά την οικονομία της Αυστρίας. Για τη μετάβαση σε μια κυκλική οικονομία απαιτείται συνολική στρατηγική και αύξηση των επενδύσεων από τις επιχειρήσεις.
- (17) Παρά την πρόσφατη ανοδική τάση που συνδέεται με το ευνοϊκό οικονομικό κλίμα, η Αυστρία δεν έχει ακόμη κατορθώσει να αναθερμάνει την αύξηση της συνολικής παραγωγικότητας των συντελεστών παραγωγής και να αφήσει πίσω της την επί δεκαετίες στασιμότητα σε αυτόν τον βασικό μοχλό οικονομικής ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας. Οι μοχλοί για την υποστήριξη της αύξησης της παραγωγικότητας αφορούν την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων, τη μεγέθυνση των εταιρειών και τον ανταγωνισμό στον τομέα των υπηρεσιών. Ενώ οι μεγαλύτερες επιχειρήσεις της Αυστρίας υιοθετούν με ικανοποιητικό ρυθμό τις ψηφιακές τεχνολογίες και τα ψηφιακά επιχειρηματικά μοντέλα, οι μικρότερες επιχειρήσεις της υστερούν σημαντικά. Η ψηφιοποίηση των μικρότερων εταιρειών, συμπεριλαμβανομένων των πολύ μικρών επιχειρήσεων, είναι ιδιαίτερα σημαντική, διότι αυτές αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της αυστριακής οικονομίας. Η αξιοσημείωτη απορρόφηση του προγράμματος «KMU Digital» καταδεικνύει τη ζήτηση και το ενδιαφέρον των ΜΜΕ για την παροχή συμβουλών σχετικά με την ψηφιοποίηση. Η παράταση και επέκταση του εν λόγω προγράμματος θα βοηθούσε, όπως και η περαιτέρω εστίαση της πολιτικής στην ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων, στο πλαίσιο της συνολικής στρατηγικής της Αυστρίας για την ψηφιοποίηση.

- (18) Εξακολουθούν να υφίστανται διαρθρωτικές προκλήσεις για τη σύσταση και την επέκταση επιχειρήσεων στην Αυστρία, και ιδίως για τις ιδιαίτερα καινοτόμες επιχειρήσεις. Η Αυστρία υστερεί έναντι συγκρίσιμων κρατών μελών όσον αφορά την απασχόληση στις ταχέως αναπτυσσόμενες καινοτόμες επιχειρήσεις. Αυτό καταδεικνύει την ανάγκη να βελτιωθούν οι συνθήκες για την επέκταση των καινοτόμων επιχειρήσεων, η οποία εξακολουθεί να παρεμποδίζεται από παράγοντες όπως είναι το τοπίο των επιχειρηματικών κεφαλαίων που είναι λιγότερο ανεπτυγμένο και διαφοροποιημένο σε σχέση με τις χώρες που είναι «ηγέτες της καινοτομίας». Συμφόρηση παρατηρείται όσον αφορά τη χρηματοδότηση σε μεταγενέστερα στάδια, όπως είναι η χρηματοδότηση με τη μορφή επιχειρηματικών κεφαλαίων και η πρόσβαση σε κεφαλαιαγορές για τις επεκτεινόμενες επιχειρήσεις. Το νέο τμήμα MME στο χρηματιστήριο της Βιέννης αποτελεί βήμα προς τη σωστή κατεύθυνση. Οι επιχειρήσεις ταχείας ανάπτυξης είναι ζωτικής σημασίας για τη διάδοση νέων τεχνολογιών και επιχειρηματικών μοντέλων, συμπεριλαμβανομένων των ψηφιακών, και, ως εκ τούτου, για την αύξηση της παραγωγικότητας.
- (19) Στην Αυστρία υπάρχουν σημαντικοί φραγμοί εισόδου και περιοριστικοί κανόνες για την παροχή επιχειρηματικών υπηρεσιών και τα νομοθετικά κατοχυρωμένα επαγγέλματα. Σε αυτούς περιλαμβάνονται ειδικές απαιτήσεις συμμετοχής στο μετοχικό κεφάλαιο, εκτεταμένες αποκλειστικές δραστηριότητες και διακλαδικοί περιορισμοί. Οι κανονιστικοί φραγμοί, ιδίως όσον αφορά την καθημερινή λειτουργία των καταστημάτων, συμβάλλουν στη σχετικά αδύναμη ανάπτυξη του τομέα λιανικού εμπορίου της Αυστρίας. Ο μεγάλος διοικητικός φόρτος εξακολουθεί να συνιστά λόγο έντονης ανησυχίας για τις επιχειρήσεις της Αυστρίας. Η συνέχιση των προσπαθειών για τη μείωση των επιβαρύνσεων και η προγραμματισμένη αξιολόγηση του αυστριακού νόμου περί άδειας άσκησης επαγγέλματος («Gewerbeordnung») αποτελούν σημαντικά μέσα για τη βελτίωση του επιχειρηματικού περιβάλλοντος. Ο μεγαλύτερος ανταγωνισμός στον τομέα των υπηρεσιών θα συνέβαλε επίσης στην αντιμετώπιση των προκλήσεων της Αυστρίας όσον αφορά τη διάδοση των ψηφιακών τεχνολογιών και των επιχειρηματικών μοντέλων.
- (20) Ο προγραμματισμός των κονδυλίων των ταμείων της Ένωσης για την περίοδο 2021-2027 θα μπορούσε να συμβάλει στην αντιμετώπιση ορισμένων από τα κενά που εντοπίστηκαν στις συστάσεις, ιδίως στους τομείς που καλύπτονται από το παράρτημα Δ της έκθεσης ανά χώρα. Αυτό θα επιτρέψει στην Αυστρία να αξιοποιήσει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τα εν λόγω κονδύλια σε σχέση με τους τομείς που έχουν προσδιοριστεί, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες.

- (21) Στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του 2019 η Επιτροπή προέβη σε ολοκληρωμένη ανάλυση της οικονομικής πολιτικής της Αυστρίας και τη δημοσίευσε στην έκθεση ανά χώρα του 2019. Επίσης, αξιολόγησε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και το εθνικό πρόγραμμα μεταρρυθμίσεων του 2019, καθώς και τη συνέχεια που δόθηκε στις συστάσεις που είχαν απευθυνθεί στην Αυστρία τα προηγούμενα έτη. Η Επιτροπή έλαβε υπόψη όχι μόνον τη συνάφειά τους για την άσκηση βιώσιμης δημοσιονομικής και κοινωνικοοικονομικής πολιτικής στην Αυστρία, αλλά και τη συμμόρφωσή τους με τους κανόνες και τις κατευθύνσεις της Ένωσης. Αυτό αντικατοπτρίζει την ανάγκη ενδυνάμωσης της συνολικής οικονομικής διακυβέρνησης της Ένωσης, μέσω της συνεκτίμησης στοιχείων σε ενωσιακό επίπεδο κατά τη διαμόρφωση μελλοντικών εθνικών αποφάσεων.
- (22) Υπό το πρίσμα της αξιολόγησης αυτής, το Συμβούλιο εξέτασε το πρόγραμμα σταθερότητας του 2019 και είναι της γνώμης⁹ ότι η Αυστρία αναμένεται να συμμορφωθεί με το Σύμφωνο Σταθερότητας και Ανάπτυξης.

ΣΥΝΙΣΤΑ στην Αυστρία να λάβει μέτρα το 2019 και το 2020 προκειμένου:

1. Να διασφαλίσει τη βιωσιμότητα των συστημάτων υγείας, μακροχρόνιας περίθαλψης και του συνταξιοδοτικού συστήματος, μεταξύ άλλων με την προσαρμογή της νόμιμης ηλικίας συνταξιοδότησης ενόψει των αναμενόμενων κερδών ως προς το προσδόκιμο ζωής. Να απλουστεύσει και να εξορθολογίσει τις δημοσιονομικές σχέσεις και αρμοδιότητες μεταξύ των επιπέδων διακυβέρνησης και να ευθυγραμμίσει τις αρμοδιότητες για τη χρηματοδότηση και τις δαπάνες.
2. Να μετατοπίσει τη φορολογία από την εργασία σε πηγές λιγότερο επιζήμιες για τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη. Να στηρίξει την πλήρη απασχόληση των γυναικών, μεταξύ άλλων με τη βελτίωση των υπηρεσιών παιδικής φροντίδας, και να ενισχύσει τα αποτελέσματα της αγοράς εργασίας για τους εργαζομένους με χαμηλή ειδίκευση, σε συνεχή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους. Να αυξήσει τα επίπεδα βασικών δεξιοτήτων των μειονεκτουσών ομάδων, συμπεριλαμβανομένων των ατόμων που προέρχονται από οικογένειες μεταναστών.

⁹ Βάσει του άρθρου 5 παράγραφος 2 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1466/97 του Συμβουλίου.

3. Να εστιάσει τη σχετική με τις επενδύσεις οικονομική πολιτική στην έρευνα και την καινοτομία, την ψηφιοποίηση και τη βιωσιμότητα, λαμβάνοντας υπόψη τις περιφερειακές ανισότητες. Να υποστηρίξει την αύξηση της παραγωγικότητας, ενθαρρύνοντας την ψηφιοποίηση των επιχειρήσεων και τη μεγέθυνση των εταιρειών και μειώνοντας τους κανονιστικούς φραγμούς στον τομέα των υπηρεσιών.

Βρυξέλλες,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος
